

Українознавство

Число 1

- ◆ науково-популярний
 - ◆ суспільно-політичний
 - ◆ культурно-мистецький
- журнал

Київ, 2001

Українознавство
Науково-популярний
суспільно-політичний
культурно-мистецький
квартальник

Видає Науково-дослідний
інститут українознавства
Міністерства освіти і науки
України

The Ukrainian Studies
Scholarly and Popular Social,
Cultural and Art Journal

Published once in three months
by the science and research
Ukrainian Studies Institute
and the Ministry of education
and science of Ukraine

Головний редактор
Петро Кононенко,
директор інституту,
професор, аcadемік, лауреат
Міжнародної премії ім. Й. Г. Гердера

The Chief editor Petro Kononenko
director of the Institute,
professor, academician,
the International Y. G. Gerder
prize winner

Редакційна рада: голова — Кононенко П. П.

Члени ради: Барабаш С. Г., Баран В. Д., Гогусь О. В., Горський В. С., Гонтар О. В.,
Горбул О. Д., Горобець Ю. І., Грицик Л. В., Денисюк С. П., Дмитриченко М. Ф.,
Дончик В. Г., Дробноход М. І., Дяків Р. С., Єрмоленко С. Я., Жебровський Б. М.,
Зязюн І. А., Калакура Я. С., Климов Л. С., Колодний А. М., Кононенко Т. П.,
Кравченко В. І., Курас І. Ф., Лой А. М., Люріна Т. І., Майборода В. К.,
Масляк П. О., Мишанич О. В., Мокренко А. Ю., Надольний І. Ф., Наливайко С. І.,
Ничкало Н. Г., Погрібний А. Г., Погребенник В. Ф., Ріпа Л. А., Руденко Ю. Д.,
Сазоненко Г. С., Сіверс З. Ф., Сніжко В. В., Стрілько В. В., Таланчук О. М.,
Токар Л. К., Толстоухов А. В., Усатенко Т. П., Федоренко Е. В., Чижевський Б. Г.,
Шалак О. І., Шкріблак П. В., Ярошінський О. Б., Яцків Я. С.

Видано за підтримки Фонду сприяння розвитку мистецтв (почесний президент
Анатолій Толстоухов) та ТзОВ НВФ “Дока” (директор **Юрій Серебрянний**).

Число підготували: Галіцина Л. В. (упорядкування); Овдієнко М. Г. (редагування і
коректура); Павленко Н. С. (малюнки); Обухів Р. Д. (комп’ютерна верстка і дизайн);
Бенько І. О., Борсук О. П., Гриневич О. О., Зленко С. О., Мельниченко О. А.
(комп’ютерний набір).

*Журнал друкується на підставі свідоцтва, виданого Державним комітетом інформаційної
політики, телебачення та радіомовлення України, про державну реєстрацію друкованого
засобу масової інформації № 4863 від 13.02.2001 р.
Усі права засторежено.*

Ум. друк. арк. 17. Наклад 500 прим.

Надруковано в Міжнародному освітньому фонді імені Ярослава Мудрого
(президент Валентина Стрілько).

© Науково-дослідний інститут українознавства Міністерства освіти і науки України, 2001

ЗМІСТ

Кононенко П. Українознавство III тисячоліття	4
Резолюції III Всесвітнього форуму українців	10
Розділ I. Історія. Теорія. Методологія	
Солонська Н. Пересопницьке Євангеліє	18
Калакура Я. Історичні засади українознавства як науки і навчальної дисципліни	20
Токар Л. Об'єкт і предмет українознавства	25
Кононенко П., Кононенко Т. Українознавство — наука любові, етики, життєтворчості	34
Масляк П. Геополітика та геостратегія України: адекватна реакція на виклик часу	50
Бондаренко Г. Домінанти України у контексті нової духовно-розвивальної освітньої системи	52
Мудрак В. Історіософський підхід до етнічного розвитку України в системі “індивідуальне-суспільне”	56
Баран В. Проблеми русів у світлі археології	60
Яресько Л. Українознавство — предмет і методологія освіти та виховання в середній школі	66
Науменко Н. Українська словесність як українознавство в системі вищої освіти	68
Розділ II. У царині освіти і науки	
Погрібний А. Ще раз про національне виховання	72
Усатенко Т. Українознавство в становленні національної освіти	77
Кононенко Т. Українознавство: інтегративне гуманітарне знання про Україну та світове українство — як протосистема дисциплін віртуального університету українознавства (розгорнуті тези-завдання)	82
Сазоненко Г. Виховання як цілісна система	84
Плівачук К. Від народознавства до українознавства	93
Проекти НДІ українознавства МОН України	95
Розділ III. На своїх широтах	
Вандерлос Н. Якою є українська жінка на світових широтах?	102
Баканідзе О. Україна і Грузія: точки перетину	104
Пастушенко О. Літературне життя в діаспорі: 1947—1997 рр.	107
Розділ IV. Образ України. Культура. Література. Мистецтво	
Рудницький Л. До феномена української літератури	114
Голець М. Поняття “осязання” в літературних пам’ятках в Україні XI—XVII ст. та необхідність його поновлення в українській мові	120
Семенова М. Шлях до рідної землі. Ризька українська середня школа. “Джерельце — 2000”	122
Король О. Вірю в майбутнє твое, Україно!	125
Розділ V. Дискусії. Версії. Гіпотези. Відкриття	
Мишанич О. Довкола “Слова”	128
Добровольський В. М. В. Остроградський (до 200-річчя з дня народження)	134
Сніжко В. “Душу, тіло ми положим за свою свободу!”	140
Розділ VI. Джерелознавство	
Винниченко І. До питання дослідження українців на території пострадянських держав ...	150
Таланчук О. Священний шлюб. Архетип матері-землі у фольклорі	152
Шалак О. Українознавство та сучасні дослідження фольклорного тексту	155
Розділ VII. Люди. Події. Факти	
Крушельницька Л. До 75-річчя Володимира Даниловича Барана	160
Конєва Я. Про Петра Кононенка	164
Барабаш С. Г., Погрібний А. Г., Пасємко І. П., Федоренко Є. В. “... Та долю іншу він обрав — душі неспокій”	168
Пасємко І. П’ятдесятирічний ювілей УВАН у СПА	175
Лопушанська Г. Історія і майбутнє	178
Нові видання з українознавства	185